

RAAMATTU SUOMEN SUVULLE

Raamattu Suomen Suvulle -hanke vahvistaa sukukieltemme asemaa ja auttaa sukukansojamme säilyttämään hengellisen ja kulttuurisen identiteettinsä.

HANKEKOKONAISUUS PÄHKINÄNKUORESSA

2020

KOMIPERMJAKKI

Uusi testamentti otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa, ja sen jälkeen hanke päättyi.

2022

KOMI

Koko kominkielinen Raamattu julkaistaan tämän hetkisen arvion mukaan 2022.

2023

MARI

Koko marinkielinen Raamattu julkaistaan tämän hetkisen arvion mukaan 2023.

2024

ERSÄ

Koko ersänkielinen Raamattu julkaistaan tämän hetkisen arvion mukaan 2024.

KIITOS TUESTANNE TÄRKEÄN TYÖHÖN

PIPLiA.voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE

Suomen Pipliaseura kiittää seurakuntia yhteistyöstä ja luottamuksesta raamattutyön toteuttamisessa.

Pipliaseuran seurakunnasta vastaanottaman kannatuksen määrän Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian kannatustilaston mukaan löytyy verkkosivuilta osoitteesta <https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/tilastot-ja-asiakirjat/lahetystyon-ja-kansainvalisen-avustustoiminnan-tilastoja>.

Samasta osoitteesta löytyy myös raportti, jolla kirkon lähetysjärjestöt raportoivat kunkin järjestön tuottojen ja kulujen prosentuaalisesta jakaantumisesta tuotot ja kulut -tilastossa. Kuluryhmät ovat ulkomainen toiminta, ulkomaantyön tukitoimet kotimaassa. Pipliaseura antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia tietoja saamastaan taloudellisesta tuesta ja toimintaan käytetyistä varoista.

RAAMATTU SUOMEN SUVULLE -HANKE

Vuoden 2010 virallisen väestönlaskennan mukaan Venäjän Federaatiossa asuu noin 2,7 miljoonaa kielisukulaistamme (henkilöitä, jotka identifioivat itsensä kuuluvaksi johonkin suomensukuiseen kansaan). Raamattu Suomen Suvulle -hankkeessa Raamattu tai sen osa käännetään 12:lle suomen sukukielelle tai kielen päämurteelle. Raamatunkäännöstyötä tekevät sukukieltemme parhaat asiantuntijat: tutkijat, kirjailijat, opettajat ja toimittajat. Käännöstyötä koordinoi Raamatunkäännösinstituutin suomalais-ugrilainen osasto.

Raamattu Suomen Suvulle -hanke vahvistaa sukukieltemme asemaa ja auttaa sukukansojamme säilyttämään hengellisen ja kulttuurisen identiteettinsä. Hankkeessa julkaistuja tekstejä, Raamattuja, Uusia testamentteja, raamatunusia ja lastenraamattuja käytetään paikoitellen kouluissa äidinkielen oppikirjoina. Julkaistuja kirjoja on saatavana myös koulujen ja yliopistojen kirjastoista.

Myös kirkkoille omakielinen Uusi testamentti tai koko Raamattu on erittäin tärkeä kansankielisten jumalanpalvelusten ja kristillisen opetuksen järjestämisessä.

Kohderyhmä: Venäjällä asuva väestö, joka puhuu jotain seuraavista suomensukuisista vähemmistökielistä tai niiden päämurteista: aunuksenkarjala

PIPLiA. voimasanoja

eli livvi, vienankarjala, vepsä, ersämordva, moksämordva, mari, vuorimari, komi, komipermjakki, udmurti, hanti ja mansi.

Raamatunkäännöstyön työmenetelmä: Käännöstyössä noudatetaan raamatunkäännöshankkeissa yleisemminkin käytettyä menetelmää, jossa käännöstyö jaetaan useaan peräkkäiseen vaiheeseen. Ensin kääntäjä laatii tekstistä raakakäännöksen. Tämä tarkastetaan Raamatun alkukielistä tekstiä vastaan, jolloin korjataan mahdolliset ongelmat tai puutteet. Sitten korjattu käännös kielenhuolletaan. Näin varmistetaan, että käännöksen kieli vastaa sovittuja käytänteitä ja normeja. Kielenhuollettua käännöstä testataan valikoidun palauteryhmän avulla. Testauksen avulla pyritään varmistamaan, että tavallinen lukija ymmärtää käännöksen. Kun testauksen yhteydessä havaitut ongelmat on korjattu, voidaan käännöksen katsoa olevan valmis.

Projektikuvaus: Raamattu Suomen Suvulle -hankkeeseen kuuluu raamatunkäännöstyö seuraaville suomen sukulaiskielille tai kielen päämurteille: livvi, vienankarjala, vepsä, ersämordva, moksämordva, mari, vuorimari, komi, komipermjakki, udmurti, hanti ja mansi. Osalle kielistä käännetään koko Raamattu, osalle Uusi testamentti tai vain joitakin Raamatun kirjoja. Useimmille kielille on käännetty myös lastenraamattu.

Tavoite: Raamattu Suomen Suvulle hankkeen yleinen tavoite on kääntää ja julkaista Raamattu tai osa siitä Venäjän alueella puhuttavalle 12:lle suomen sukulaiskielelle. Tavoite on tarkennettu kielittäin sen mukaan, millaiseksi omakielisen raamatunkäännöksen tarve on määritelty. Tähän ovat vaikuttaneet kirkkojen kanta, kielten asema ja niiden puhujien lukumäärä sekä käytettävissä olevien resurssien mahdollisimman järkevä ja tehokas käyttö.

Hankkeen eteneminen: Raamattu Suomen Suvulle -hanke on edennyt jo loppusuoralle. Hankkeessa on julkaistu udmurtinkielinen koko Raamattu sekä Uusi testamentti kahdeksalla kielellä. Vuonna 2016 julkaistiin apokryfikirjat udmurtin kielellä ja vuonna 2018 julkaistiin Uusi testamentti mokšan kielellä ja alkuvuodesta 2020 otettiin käyttöön komipermjakinkielinen Uusi testamentti. Ersän, komin ja niittymarin kielillä julkaistaan koko Raamattu, ja viimeisetkin käännökset valmistuvat vuoden 2024 aikana.

HANKKEEN ETENEMINEN

Livvinkielisessä työssä tavoitteena oli julkaista Uusi testamentti sekä suppea valikoima Vanhan testamentin keskeisiä tekstejä. Uusi testamentti julkaistiin 2003. Vanhan testamentin kirjoista Psalmien kirja julkaistiin 2006,

I. Mooseksen kirja 2010, Joonan kirja 2012 ja Sananlaskujen kirja 2014 sekä Jesajan kirja 2015. Livvinkielinen hanke on päätynyt.

Vienankarjalankielisen työn tavoitteena oli Uuden testamentin julkaiseminen. Tavoite saavutettiin vuonna 2011 ja hanke on päätynyt.

Vepsän käännöshankkeen tavoitteena oli Uuden testamentin sekä muutaman Vanhan testamentin kirjan julkaiseminen. Uusi testamentti julkaistiin 2006 ja Psalmien kirja 2012. Sananlaskujen kirja julkaistiin 2015, ja hanke on päätynyt.

Ersänkielisen työn tavoitteena on koko Raamatun julkaiseminen. Uusi testamentti julkaistiin vuonna 2006 ja Psalmien kirja 2011. Vanhan testamentin kirjojen käännöstyö jatkuu, ja koko Raamattu on tarkoitus julkaista 2024.

Mokšankielen käännöstyön tavoitteena on Uuden testamentin julkaiseminen. Käännöstyö on valmis, ja Uusi testamentti on jo painettuja otettu käyttöön 2018, jonka jälkeen hanke päättyi.

Marin käännöshankkeen tavoitteena on julkaista koko Raamattu. Uusi testamentti ilmestyi vuonna 2007. Vanhan testamentin tekstien kääntäminen jatkuu, ja koko Raamattu julkaistaan tämän hetkisen arvion mukaan 2023.

Vuorimarinkielisen käännöshankkeen tavoitteena oli Uusi testamentti. Se julkaistiin ja otettiin käyttöön Mari-Elin tasavallassa 2014, jonka jälkeen hanke päättyi.

Kominkielinen käännöshanke tähtää koko Raamatun julkaisemiseen. Kominkielinen Uusi testamentti julkaistiin 2008 ja sen jälkeen käännöstyö on jatkunut Vanhan testamentin parissa. Vanhan testamentin kirjoista Psalmien kirja julkaistiin erillispainoksena vuonna 2013. Koko Raamattu julkaistaan tämän hetkisen arvion mukaan 2022.

Komipermjakin käännöshankkeen tavoite on Uuden testamentin julkaiseminen. Työ on ollut hitaampi kuin alun perin suunniteltiin ja sen saattaminen hyväksyttävään asuun on kestänyt tähän asti. Uusi testamentti otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa, ja sen jälkeen hanke päättyi.

Udmurtinkielinen koko Raamattu julkaistiin syksyllä 2013 ja apokryfikirjat julkaistiin vuoden 2016 lopulla ja hanke tuli päätökseen.

Hantin ja mansin käännöshankkeet tähtäsivät yksittäisten Raamatun kirjojen, lähinnä evankeliumien julkaisemiseen. Hantin kielellä on julkaistu Markuksen ja Luukkaan evankeliumit sekä erillispainoksia raamatunkertomuksista. Suomen Piipiaseura ei ole tukenut hantin kielen käännöstyötä vuoden 2012 jälkeen.

Mansin kielellä on julkaistu Markuksen ja Johanneksen evankeliumit, osia Luukkaan evankeliumista sekä erillispainoksia raamatunkertomuksista. Suomen Pipliaseuran tuki mansinkieliseen raamatunkäännöstyöhön päättyi vuoden 2013 lopussa.

PIPLiA. voimasanaja